

Fiets oefen(examen)route

Editie 12, Oktober 2025

Inleiding

Dit is de elfde oplage van de fiets oefen(examen)route. Vanwege vervanging van de routeborden in de buitenruimte hebben we de foto's vernieuwd .

Praktisch verkeersexamen

Ieder jaar vindt, landelijk, voor leerlingen van groep 7 het schriftelijk verkeersexamen plaats.

Daarnaast kan er ook een praktisch examen worden gedaan. Het praktisch examen houdt in dat de leerling wordt beoordeeld op verkeerskennis en – gedrag.

Om de scholen hierbij te helpen heeft de gemeente in 2004 een permanente (oefen)route uitgezet.

Deze route wordt aangegeven door borden. De route kan op ieder willekeurig tijdstip worden gereden.

Het kan voorkomen dat door wegwerkzaamheden of vandalisme afwijkingen ontstaan van de beschreven situatie. De gemeente hoort graag als dit aan de orde is.

Vorbereiding

Het is gewenst om van te voren de route te fietsen. Ouders kunnen met hun zoon of dochter de route op ieder gewenst tijdstip fietsen. Controleer ook van te voren of de fiets in orde is (Zie achterin).

Scholen kunnen gebruik maken van het draaiboek (zie achterin).

Wij wensen alle leerlingen heel veel succes bij het fietsen van de fiets oefen(examen) route.

IJsselstein, oktober 2025

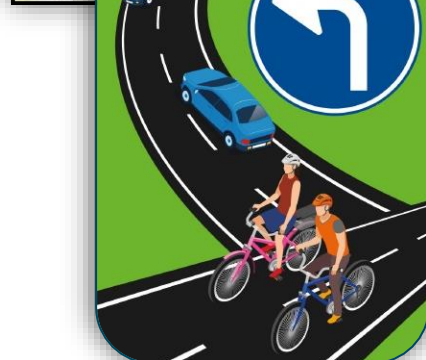
The map shows the city of Eindhoven with a red line indicating the 'Oefenroute' (practice route) and yellow lines indicating the 'Wegwijzer' (road sign) route. The red line starts at the top left, goes through the city center, and ends at the bottom right. The yellow lines follow the main roads and highways. The map includes various streets, landmarks, and a legend in the bottom left corner.

Oefenroute

Wegwijzer

Legend:

- Blue car icon: Start of the route
- Blue arrow icon: Direction of travel

Routebeschrijving oefenroute

Start op de Overtoom	Controlepost
Linksaf door de Benschopperpoort	Controle post verplicht (post 1) Overtoom
Linksaf St. Nicolaasstraat	
Linksom de kerk	
Schuin rechtdoor rijbaan Kronenburgplantsoen op(bij hoek. Schapenstraat)	
Rechtdoor Kronenburgplantsoen	
Rechtsaf Kloosterstraat	
Rechtdoor Weidstraat	Controle post verplicht (post 2) kruising Utrechtsestraat met Benschopperstraat
Rechtdoor Mr. Abbink Spainkstraat	
Rechtdoor; de weg gaat over in de Jan van der Heijdenweg	Controlepost (post 3) kruising Mr. Abbink Spaink met Paardenlaan
Rechtdoor, Beneluxweg oversteken. De weg heet hier Boerhaaveweg	Controlepost verplicht (post 4) Brandweerkazerne en oversteek Beneluxweg
Tweede straat linksaf Linnaeusweg	
Rechtsaf Merianweg	
Aan einde linksaf Panoven op	
Na viaduct rechtdoor Panoven vervolgen	
Na Padvindersboerderij rechtsaf en meteen linksaf IJsselkade op	Controlepost (post 5) Kruising Panoven met IJsselkade
Aan het einde IJsselkade links en meteen rechtsaf Panoven op, richting ophaalbrug	
Rechtsaf over ophaalbrug over de Hollandse IJssel. De weg heet hier Poortdijk.	Controlepost verplicht (post 6) IJsselpoort
Rechtsaf het Hazenveld op	
Met de hoofdrichting mee naar links en rechts	
Linksaf de Turfschouw op	
Rechtdoor, Utrechtseweg oversteken via het fietspad. De weg heet hier Frankrijkstraat	Controlepost verplicht (post 7) Kruising Turfschouw-Utrechtseweg
Linksaf Andorrastraat	

Rechtsaf Poortdijk	Controlepost (post 8) Kruising Poortdijk-Duitslandstraat-Koningin Julianalaan Controlepost verplicht (post 9) Tramovergang Poortdijk/Randdijk
Na tramovergang linksaf Televisiebaan	
Linksaf De Baan, na de tramovergang heet de weg Oranje Nassaulaan	Controlepost 10 Kruising Televisiebaan- De Baan
Rechtdoor, bij verkeerslichten de Zomerdijk oversteken. De weg heet nog steeds Oranje Nassaulaan	Controlepost verplicht (post 11) Kruising Zomerdijk-Oranje Nassaulaan
Rechtdoor op de Touwlaan	Controlepost verplicht (post 12) Kruising Eiteren-Touwlaan
Rechtsaf J.W. Frisolaan	
Linksaf A. van Solmslaan	
Rechtdoor C.J. Kievitlaan	
Linksaf Vondellaan	
Rechtsaf Touwlaan	
Rotonde Biezenplein linksaf (driekwart). De weg heet hier Achtersloot	Controlepost verplicht (post 13) rotonde fietsenwinkel
Finish Overtoom	

Controle post 1: Overtoom

Route

De leerling start op de Overtoom of komt van de rotonde(Biezenplein) op het fietspad van de Achtersloot aanrijden. Op de Overtoom moet de leerling linksaf de binnenstad in. De leerling dient rekening te houden met fietsers en voetgangers vanuit de binnenstad (links), fietsers en voetgangers komende vanuit de wijk Zenderpark (rechts) en met auto's, vrachtwagens, fietsers en voetgangers op de brug komende vanuit de Hoge Biezen (rechtdoor). Daarbij dient de leerling rekening te houden met brandweer, politie en ambulancewagens. Zij kunnen tijdens een calamiteit de twee middelste palen laten zakken. Aan hulpvoertuigen die sirenes en lichten voeren moet voorrang worden verleend. Het kan voorkomen dat de paal door een defect naar beneden is. Rechtdoorgaand verkeer heeft dan voorrang op de afslaande fietsers.

Waar op letten?

Het belangrijkste is dat de leerling goed let op wat andere verkeersdeelnemers doen en daarop reageert, ook al houdt die ander zich niet aan de verkeersregels.

- Richting aangeven
- Goed kijken naar rechts of daar fietsers of voetgangers vandaan komen en eventueel voorrang verlenen (fietser voorrang van rechts)
- Rechtdoor gaande fietsers vanaf Hogebiezen (=tegenovergestelde richting) voorrang verlenen (rechtdoor op dezelfde weg)
- Indien aan de orde: voorrang verlenen aan hulpvoertuigen
- Bij afslaan eerst over schouder kijken
- De leerling heeft in principe voorrang op fietsers en voetgangers die uit de binnenstad komen. Voor hen komt de leerling namelijk van rechts. Let op: voorrang krijg je, voorrang neem je niet.
- Plaats op de weg af stemmen op andere verkeersdeelnemer(s)

Controlepost 2: Kruising Utrechtsestraat-Benschopperstraat

Route

De leerling komt na het afslaan naar de Kloosterstraat op de Kruising Utrechtsestraat-Benschopperstraat om rechtdoor de Weidstraat op te gaan.

Op dit punt is kennis van verkeersborden belangrijk. Zodra de leerling de kruising nadert, komt hij/zij zonebord **G07zb** (voetgangersgebied) tegen.

Waar op te letten?

Deze controlepost is opgenomen om de kennis van verkeersborden te testen. Bij zonebord **G07b** mag niet worden gefietst; de kinderen moeten vanaf het bord, tot aan de kruising met het Vingerhoekhof waar ook een streep en rode paaltjes staan, met de fiets aan de hand lopen. Hier is ook het bord einde voetgangerszone G07ze.

Er is een uitzondering voor fietsers en laden/lossen. Dit staat aangegeven op het onderbord. Je mag hier dus niet fietsen behalve tussen 18:00 en 09:00.

Route

De leerling gaat vanaf de Kloosterstraat rechtdoor naar de Weidstraat. Daarna vervolgt de leerling zijn/haar weg naar de Doelenstraat en de Mr. Abbink Spainkstraat.

Controlepost 3: Kruising Mr. Abbink Spainkstraat / Paardenlaan

Route

De leerling rijdt via de Mr. Abbink Spainkstraat en gaat rechtdoor de Jan van der Heijdenweg op. Hierbij wordt de Paardenlaan gekruist. De Paardenlaan is een weg, waarop alleen (brom)fietzers en voetgangers mogen komen. De (brom)fietzers op de Paardenlaan hebben voorrang. De Paardenlaan ligt op de route naar de scholen 'De Baanbreker' en het 'Cals College' en is een belangrijke fietsroute.

Waar op te letten?

De (brom)fietzers op de Paardenlaan hebben voorrang. Dit is te zien aan de haaiantanden en bord B06. Aan voetgangers hoeft geen voorrang verleend te worden (maar dit mag natuurlijk wel: "heer in het verkeer"), want zij behoren niet tot de categorie 'bestuurders'.

B06

Controlepost 4: Brandweerkazerne, oversteek Beneluxweg

Route

De leerling rijdt op de Jan van der Heijdenweg en komt langs de uitrit van de brandweerkazerne. Daarna wordt de Beneluxweg overgestoken naar industrieterrein Paardenveld. De Beneluxweg is een belangrijke 50 km/weg voor autoverkeer. Veel verkeer rijdt via deze weg naar het noorden of zuiden van IJsselstein en via deze weg is ook de diverse industrieterreinen te bereiken.

Waar op te letten?

De leerling moet weten hoe hij/zij moet reageren als de brandweer uitrukt. Voor een politie- of brandweerwagen zonder sirenes en lichten aan, hoeft hij/zij niet te wachten; die moet juist voorrang verlenen aan de leerling, omdat deze uit een uitrit komt. Voeren de hulpvoertuigen echter wel sirenes en lichten, dan moet aan deze voertuigen voorrang verleend worden. Daarbij mag de doorgang niet worden belemmerd. Zie ook bord J37 met onderbord "uitrit brandweer".

J37

De Beneluxweg is een voorrangsweg. Er moet niet alleen voorrang worden verleend aan autoverkeer, maar ook aan (brom)fietzers op de Beneluxweg. Zie hiervoor bord B06.

B06

Op de Beneluxweg mogen de auto's 50 km/h rijden. Verderop ligt een belangrijke rotonde met de Baronieweg, hier komt veel verkeer vandaan. Vlakbij is een bushalte gelegen. Kijk dus goed naar beide richtingen voor het oversteken.

Controlepost 5: Kruising Panoven / IJsselkade

Route

De leerling rijdt nu via de Boerhaaveweg, Linnaeusweg en Merianweg naar de Panoven en rijdt rechtdoor tot net voorbij de Padvindersboerderij en gaat dan rechtsaf en meteen weer linksaf de IJsselkade op.

Waar op te letten?

De Panoven is een fietsstraat d.w.z. een hoofdfietsroute waar de auto “te gast” is. Hier gelden gewoon de normale verkeersregels voor alle weggebruikers, dus ook voor fietsers. Er moet goed naar rechts worden gekeken of er geen verkeer aan komt. Vervolgens moet onderaan, bij de IJsselkade, voorrang worden verleend aan het verkeer (vooral fietsers) van rechts komend vanaf het Jaagpad. Hier slaat men linksaf de IJsselkade op, men rijdt hier tegen het verkeer in, het is hier éénrichtingsverkeer. Op het onderbord staat echter aangegeven dat het fietsers en bromfietsers zijn uitgezonderd van deze regel. Let hier op het uitkomende verkeer.

Zie hiervoor het nieuwe fietsstraatbord L51 en bord C02 + onderbord OB54.

L51-fietsstraat

C02

OB54

Controlepost 6: IJsselpoort

Route

De leerling rijdt op de Panoven en gaat rechtsaf de Poortdijk op. Op dit punt kan het erg druk zijn, vooral met fietsers van en naar de binnenstad.

Waar op te letten?

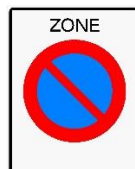
Belangrijk op dit punt is het een gelijkwaardig kruispunt is: verkeer van rechts gaat voor. Dit betekent dat de leerlingen op deze kruising het verkeer dat komt vanaf de Poortdijk voor moeten laten gaan. Dit zijn echter geen conflicterende verkeersstromen, dus kunnen zij in principe 'gewoon' rechtsaf slaan. De leerling heeft voorrang op verkeer vanuit de binnenstad.

Zowel de binnenstad als Panoven maken onderdeel uit van een 30 km/h en een parkeerverbodszone. Binnen deze zones mag men niet sneller rijden als 30 km/u en alleen in de daarvoor aangegeven vakken parkeren.

Zie hiervoor de borden A0130zb en E01zb

A0130zb

E01zb

Controlepost 7: Hazenveld

Route

De leerling komt vanaf Hazenveld en steekt de Utrechtseweg via het fietspad over naar de Frankrijkstraat. De Utrechtseweg is een drukke weg. Het is één van de drukste toegangswegen van IJsselstein. Voordat de weg wordt overgestoken, moet er eerst nog voorrang worden verleend aan verkeer op de Turfschouw.

Waar op te letten?

De leerlingen krijgen in korte tijd te maken met verschillende voorrangssituaties. Allereerst komen ze bord B07 tegen. Leerlingen zijn verplicht te stoppen. Vervolgens gaan de leerlingen rechtsaf en dan meteen linksaf om op het fietspad te komen. Daarna wordt de Utrechtseweg overgestoken. Het oversteken kan in één of in twee keer, afhankelijk van het verkeer op de weg. In het midden is net voldoende ruimte om met de fiets even te wachten tot de auto's voorbij zijn. Aan de overkant gekomen gaat de leerling linksaf. Hier staan haaiantanden en moet de leerling voorrang verlenen. Vervolgens gaat de leerling meteen rechtsaf de Frankrijkstraat in.

B07

Controlepost 8: Kruising Poortdijk-Duitslandstraat-Kon. Julianalaan

Route

De leerling rijdt van de Frankrijkstraat en de Andorrastraat naar de Poortdijk en komt daarbij langs de sporthal Poortdijk, bij de kruising Poortdijk-Koningin Julianalaan- Duitslandstraat aan. Dit is vlakbij het zwembad Hooghe Waerd. De Poortdijk is een drukke fietsroute gelegen tussen IJsselveld, Oranjekwartier, Europakwartier en de Binnenstad.

Waar op te letten?

Vlakbij de kruising staat bord J08 dat iets zegt over de kruising. De driehoekige borden met de punt naar boven en rode rand zijn waarschuwingssborden. Hier wordt voor een 'gevaarlijke kruising' gewaarschuwd.

Het is een gelijkwaardige kruising. Het (brom)fietsverkeer op de Poortdijk denkt (soms) voorrang te hebben op verkeer van rechts (fietsdoorsteek naar de Duitslandstraat), maar dat is niet zo. Let dus goed op het verkeer van rechts.

J08

Controlepost 9: Tramovergang Poortdijk

Route

De leerling rijdt op de Poortdijk en kruist op weg naar de Televisiebaan de trambaan.

Waar op te letten?

De leerling fietst op de Poortdijk en moet de tramovergang oversteken. Vlak voor de tramovergang komt het fietspad Randdijk van rechts. Aan de (brom)fietsters van rechts moet voorrang verleend worden. Er moet ook naar rechts gekeken worden.

De tramovergang op de Poortdijk heeft overwegbomen met bellen en lichten. Zodra er een tram aankomt, gaan de bellen rinkelen, de rode lichten om en om knipperen en gaan de overwegbomen naar beneden. De tram loopt door heel IJsselstein heen, dus de kans is groot dat de leerlingen met de tram te maken krijgen. Zodra de bellen gaan rinkelen en de lichten gaan branden, moeten de leerlingen stoppen bij de stopstreep. Vlak voor de overweg ligt ook nog een fietspad, waar 'voorrang fietsers van rechts' geldt.

Vervolgens fiets de leerling tot de fietsoversteek Poortdijk – Televisiebaan. Hier gaat de leerling linksaf de Televisiebaan op. De leerling moet goed opletten op het verkeer dat vanaf het fietspad komt en ook op het verkeer dat aanwezig is op de Televisiebaan. Aan overstekende voetgangers en tegemoet komende (brom)fietsters moet voorrang worden verleend.

Controlepost 10: Kruising Televisiebaan/De Baan

Route

De leerling rijdt op de Televisiebaan en slaat linksaf De Baan op (richting Oranje Nassaulaan). Tijdens de spitsuren rijdt er een bus op de Televisiebaan. Bij het T-kruispunt is veel verkeer, mede in verband met de nabijheid van winkelcentrum de Clinckhoeff en sporthal de IJsselhal.

Waar op te letten?

Bij het T-kruispunt zijn twee zebra's, waar voorrang moet worden verleend aan overstekende voetgangers. Bord L02 informeert de weggebruiker over het feit dat er een zebra ligt.

L02

Op De Baan gaat de leerling linksaf. Hier geldt de voorrangsregeling van bord B06. Hier moet goed worden gekeken naar alle richtingen. Vlak na het afslaan wordt de tweede zebra en de trambaan gekruist en moet de leerling via het fietspad op de Oranje Nassaulaan rijden.

B06

Controlepost 11: Kruising Zomerdijk/Oranje Nassaulaan

Route

De leerling rijdt op het fietspad van de Oranje Nassaulaan en steekt rechtdoor, de Zomerdijk, over. Hier staan verkeerslichten. Vlak voor de verkeerslichten is een kruising met het fietspad evenwijdig aan de Zomerdijk. De Zomerdijk is een drukke weg.

Waar op te letten?

Er zijn in feite drie kruisingen: 2 keer met het fietspad en 1 keer met de rijweg voor autoverkeer. Het fietspad langs de Zomerdijk heeft voorrang boven het fietspad langs de Oranje Nassaulaan. De voorrang op het kruispunt met de Utrechtseweg/Zomerdijk wordt door verkeerslichten geregeld. Ook al krijgt de leerling groen, dan moet er toch goed gekeken worden of er geen auto's door rode licht rijden. Ook moet er gekeken worden bij de fietspaden van de Zomerdijk en indien nodig voorrang verleend worden. Kijken is hier dus erg belangrijk.

Controlepost 12: Kruising Touwlaan/ Eiteren

Route

De leerling rijdt via Oranje Nassaulaan, over de Oranjebrug naar het voorrangskruispunt met het Eiteren. Dit wordt aangegeven door bord B03. Hier heeft men dus voorrang op het verkeer van het Eiteren om vervolgens via de fietsstroken de Touwlaan op te rijden. De leerling blijft rechtdoor rijden tot aan de J.W. Frisolaan. Hier slaat de leerling rechtsaf.

Waar op te letten?

Het bord schoolzone met 'overstekende kinderen' is geplaatst in verband met de nabijheid van 2 scholen.

J21

Aan de Touwlaan zijn kindcentrum De Minstree en basisschool 't Kasteel gelegen. Het is belangrijk dat de leerling goed oplet en voorrang geeft aan voetgangers op de zebra (ter hoogte van de scholen). Bord L02 informeert de weggebruiker over het feit dat er een zebra ligt.

L02

Tijdens de haal- en brengtijden van de scholen, wordt het verkeer op de zebra geregeld door verkeersbrigadiers. Bord VR07 informeert de weggebruiker over het feit dat hier verkeersbrigadiers actief kunnen zijn.

VR07

Tenslotte geeft bord B03 "voorrangskruising" aan dat het verkeer van rechts voorrang moet verlenen aan het verkeer op de Touwlaan.

B03

Op de J.W. Frisolaan gaat men bij de tweede straat linksaf de Amalia van Solmslaan in. Hier rijdt men door tot de gelijkwaardige kruising met de Kasteellaan, om daar recht over te steken de C.J. Kievietlaan in. Aan het einde hiervan gaat men linksaf de Vondellaan op en rijdt de leerling door tot de Touwlaan waar men rechtsaf gaat.

Hier dient de leerling voorrang te geven aan alle verkeer op de Touwlaan.

Controlepost 13: Rotonde Biezenplein

Route

De leerling rijdt op de Touwlaan en gaat linksaf via de rotonde naar de Achtersloot. Op deze rotonde rijden veel fietsers. Er zijn twee scholen in de buurt (kindcentrum De Minstree en 't Kasteel) en via de Achtersloot is de parkeergarage voor de binnenstad (Stadhuis en Fulcotheater) met de auto te bereiken. Bij de rotonde liggen zebra's.

Waar op te letten?

De rotonde ligt binnen de bebouwde kom. De voorrang is daar anders geregeld dan buiten de bebouwde kom. Het verkeer op de rotonde heeft voorrang. Als de rotonde wordt opgereden, moet voorrang worden verleend aan de fietsers en auto's die op de rotonde rijden. Bij het verlaten van de rotonde moeten de auto's voorrang verlenen aan de fietsers die de rotonde vervolgen. Veel auto's letten niet goed op en geven fietsers op de rotonde geen voorrang. Wees hier dus op bedacht. Voorrang neem je niet, voorrang krijg je. Zorg er dus altijd voor dat je nog op tijd kan stoppen, maar wees ook niet te aarzelend, want dan rijden auto's toch nog door.

Ook moet er voorrang worden verleend aan voetgangers die over willen steken bij één van de zebra's.

Geef bij het verlaten van de rotonde ook richting aan, zodat andere weggebruikers weten waar je naar toe gaat en zij rekening met je kunnen houden.

Draaiboek praktisch verkeersexamen

De voorbereiding lange termijn

- ☐ Begin van het schooljaar nadenken over een datum voor het praktisch verkeersexamen: het liefst kort inplannen na het theoretisch verkeersexamen. Vroegtijdig een conceptdatum prikken. De wijkagent benaderen met de vraag of deze voorafgaand aan het examen de fietsen kan keuren en wellicht een instructie kan geven aan de vrijwilligers op de controleposten. Benader de wijkagent zo vroeg mogelijk, want anders loop je kans dat deze op de uitgekozen datum niet kan. Bevestig de afspraak.
- ☐ Gemeente bellen/mailen om een datum te reserveren, zodat er hesjes met rugnummers beschikbaar zijn.
- ☐ Ouders informeren over het feit dat er een praktisch verkeersexamen wordt gehouden en starten met het werven van vrijwilligers. Doe dit op tijd, zodat ouders eventueel vrij van hun werk kunnen nemen. Iedere controlepost moet door iemand bemand worden en de leerlingen moeten naar de startlocatie worden begeleid. Het benodigde aantal vrijwilligers komt hiermee op minimaal 9.
- ☐ Bevestig de vrijwilligers dat ze op de lijst staan om de controleposten te bemensen.
- ☐ Geef verkeerslessen.

De voorbereiding korte termijn

- ☐ Check bij de afdeling Realisatie en Beheer van de gemeente of er geen wegwerkzaamheden op de route zijn. Wellicht kan de route bij werkzaamheden worden aangepast, of kunnen de werkzaamheden naar een andere periode worden verschoven.
- ☐ Maak een afspraak met een medewerker van de afdeling Realisatie en Beheer over de datum en tijdstip dat de hesjes worden opgehaald op het stadhuis en weer terug moeten zijn. De medewerker legt deze dan voor de school klaar bij de receptie van het stadhuis. Vraag of de gemeente wil controleren of alle borden er nog hangen.
- ☐ Sluit met de wijkagent kort hoe, waar en wanneer de fietscontrole zal plaatsvinden.
- ☐ Kopiëren fietscontrolekaarten, instructieformulieren vrijwilligers, controleformulieren.
- ☐ Leerlingenlijst opstellen en uitdraaien.
- ☐ Lijst met namen en post vrijwilligers opstellen.
- ☐ Meld de vrijwilligers de plaats en tijdstip waar ze verwacht worden op de dag van het examen en hoe lang het posten duurt. Geef aan of ze zelf nog iets moeten meenemen, bijv. klembord, pen, paraplu, stoeltje, koffie, etc. en of er vooraf nog een instructie plaats vindt.
- ☐ Stuur de ouders/begeleiders een brief over het oefenen van de route en het controleren van de fietsen (checklist meesturen).
- ☐ Bereid de leerlingen voor op het examen, bijvoorbeeld door in verkeerslessen de route te bespreken of de route zelfs een keer te oefenen. Vertel de leerlingen wat er van ze verwacht wordt en stel ze op hun gemak.
- ☐ Reservefiets regelen. Dit kan ook de fiets van de leerkracht zijn, als deze niet te groot is. Deze fiets moet uiteraard ook in orde zijn.
- ☐ Diploma's eventueel bestellen bij VVN.

De examendag

- ☐ Zorg dat je alle controleformulieren, de leerlingenlijst, rugnummers, instructielijst vrijwilligers en vrijwilligerslijst bij je hebt, net als pennen/potloden meenemen.
- ☐ Laat de vrijwilligerslijst invullen.
- ☐ Laat de vrijwilligers de instructie goed doorlezen.
- ☐ Registreer welk kind welk rugnummer heeft.
- ☐ De onderwijzer(es) staat bij de start/finish. De leerlingen moeten zich bij de onderwijzer(es) afmelden, zodat deze kan controleren of iedereen weer binnen is.
- ☐ Een begeleider kan achter de laatste leerling aan fietsen om de controleposten te melden dat iedereen geweest is.
- ☐ Reservefiets meenemen.

Na het examen

- ☐ Vrijwilligers bedanken voor hulp.
- ☐ Hesjes terug brengen bij de gemeente (afgeven bij receptie t.a.v. afdeling Civiele Techniek)
- ☐ Eventueel standaard-normering aanpassen.
- ☐ Controleformulieren nakijken en bepalen of de leerling is geslaagd of gezakt.
- ☐ Examen nabespreken met de groep.
- ☐ Diploma's uitschrijven en uitreiken.

Spelregels

- Vooraf moet de fiets gekeurd worden door de politie. Is de fiets afgekeurd, dan mag de leerling niet starten. Om deze “straf” (verantwoordelijkheid ouder/verzorger) te voorkomen, is het zaak de ouders hierover te informeren en erop aan te dringen de fiets vooraf goed te controleren. Regel eventueel een reservefiets.
- De groep leerlingen mag niet op de openbare weg staan in verband met de verkeersveiligheid. De door de gemeente aangegeven startlocatie is zodanig gekozen, dat dit in principe geen probleem vormt.
- De leerlingen zijn verplicht een rugnummer te dragen
- De leerlingen starten één voor één, met circa 30 seconden tussenruimte
- De leerlingen dienen de route alleen af te leggen. Inhalen mag, samen fietsen niet.
- Wanneer door omstandigheden (bijvoorbeeld wachten voor een rood verkeerslicht of de tram) de leerlingen bij elkaar komen. Dient de persoon bij de controlepost er op toe te zien, dat ze weer één voor één vertrekken met circa 20 meter onderlinge afstand.
- Door rood rijden en doorrijden terwijl de tram eraan komt = gezakt. Dit ongeacht het aantal behaalde punten.
- De leerlingen moeten zich afmelden bij de leerkracht, zodat deze kan checken of iedereen weer veilig en wel binnen is.

Fietscontrole checklist

- Zit het stuur goed vast?
- Zit het stuur op de goede hoogte?
- Doet de bel het goed?
- Zitten de handvatten goed vast?
- Werken de remmen goed?
- Zijn de fietsbanden goed?
- Zit de bagagedrager goed vast?
- Zit het zadel vast?
- Zit het zadel op hoogte?
- Is de verlichting goed?
- Is de reflectie in orde?
- Is de (fiets)ketting goed?

Leerlingenlijst

Rugnummer	Naam leerling	Groep
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
Etc.		

VRIJWILLIGERSLIJST

Aantal	Naam	Controlepost nr.	Paraaf
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
Etc.			

Instructiebrief vrijwilligers

Beste Vrijwilliger,

We zijn ontzettend blij dat u wilt helpen bij het praktisch verkeersexamen!

Wat is nu precies de bedoeling?

De leerkracht heeft u ingedeeld op een controlepost. Op de Vrijwilligerslijst zet u uw paraaf, zodat de leerkracht kan checken of iedereen aanwezig is. Van de leerkracht krijgt u vervolgens een setje controleformulieren van de controlepost waar u op bent ingedeeld. Op dit formulier staat de locatie aangegeven. Controleer of u het juiste formulier heeft gehad van de leerkracht. Vul uw naam in, zodat de leerkracht u bij bijvoorbeeld onduidelijkheden bij het nakijken nog vragen aan u kan stellen.

Op het controleformulier staat in het kader aangegeven waar u op moet letten bij de beoordeling van de leerlingen. Lees dit vooraf aandachtig door, zodat u bij de eerste leerling precies weet waar u op moet letten. U kunt ook de plek zelf even “inspecteren”.

Ga op een plek staan of zitten waar u de situatie goed kan overzien, zonder het verkeer daarbij te hinderen of in gevaar te brengen. U hoeft u niet verdekt op te stellen.

Vervolgens beoordeelt u de leerling op de punten die in de grijze kolommen staan aangegeven. Bijvoorbeeld: achterom kijken, richting aangeven, voorrang verlenen, etcetera. Als een leerling dit goed uitvoert hoeft u niets in te vullen. Wanneer een leerling de handeling NIET goed uitvoert, schrijft u het aantal punten op dat hiervoor staat aangegeven (onder het kopje “te behalen punten”). Vervolgens telt u het aantal minpunten op in de laatste kolom (“totaal af te trekken punten”). Wanneer een leerling door rood is gereden of bewust oversteekt terwijl er een tram aan komt, dan is deze leerling gezakt, ongeacht het aantal totaal behaalde punten. Maak hiervan een aantekening op het vel.

Niet alle in de kolommen aangegeven situaties hoeven zich voor te doen. Bijvoorbeeld: er steekt niemand over bij de zebra, er komt geen tram aan, er komt geen brandweerwagen aan, er is geen verkeer van rechts, et cetera. Hebt u een leerling niet gezien, dan vult u in de rechter kolom (‘totaal af te trekken punten’) een ‘n’ in. Wanneer de kinderen samen komen, door bijvoorbeeld het wachten voor een rood verkeerslicht of op een tram, dan moet u erop toezien dat de kinderen weer één voor één weggrijden. Inhalen mag, samen rijden niet.

Het is handig om bijvoorbeeld het rugnummer door te strepen van de leerling die net langs is geweest, zodat u kunt checken of alle leerlingen zijn langs gekomen. U wordt door een andere vrijwilliger gewaarschuwd als de laatste leerling langs is geweest. U kunt dan terug gaan naar de start/finishplaats. Hier geeft u de ingevulde formulieren terug aan de leerkracht en meldt u, u weer af.

Dat was alles. Veel succes!

Handig om bij u te hebben:

- pen/ potlood
- stoeltje om op te zitten
- eventueel klembord om formulieren op vast te zetten en makkelijker te beschrijven
- paraplu voor als het regent
- thermoskan koffie of thee

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 1: Overtoom

Op de Overtoom kan het verkeer van veel verschillende kanten komen. Daarom moeten de leerlingen goed naar de verschillende richtingen kijken en hierop anticiperen:

☺ Fietzers die vanuit onderdoorgang vanaf het Basilekpad (uit de richting Zenderpark) komen, komen van rechts en moeten voorrang krijgen. Dit geldt alleen als de fietser dichtbij is, anders hoeft er geen voorrang verleend te worden.

☺ Fietzers die uit de tegenovergestelde richting komen (Hogebiezen) en die rechtdoor tussen de paaltjes door willen, rijden rechtdoor op dezelfde weg en hebben voorrang.

☺ indien hulpverleningsvoertuigen *met sirene en lichten aan* gebruik willen maken van de calamiteitendoorgang (verzinkbare paal), dient er voorrang verleend te worden.

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**.
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in.
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten.
- Let op: niet alle in de kolommen aangegeven situaties hoeven zich voor te doen, maar als ze zich voordoen, moeten er wel goed op gelet worden.
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in.
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in.

	kijken naar links/ rechts/ rechtdoor	richting aangeven	voorrang verlenen aan fietsers van rechts	voorrang verlenen aan fietsers die van de overzijde komen en rechtdoor willen	voorrang verlenen aan voertuigen hulpdiensten	totaal af te trekken punten
minpunten	2	2	5	5	5	
rugnr. leerling						
1						
2						
3						
Etc.						

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 2: Kruising Utrechtsestraat-Benschopperstraat

☺ De leerling moet vanaf bord G07zb van de fiets afstappen en met de fiets aan de hand lopen tot aan de kruising met het Vingerhoekhof (aangegeven met streep, rode paaltjes en bord

G07ze), want het is een voetgangersgebied:

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen.**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in.
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten.
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in.
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in.

	links/rechts kijken	lopen met de fiets aan de hand bij bord voetgangersgebied	totaal af te trekken punten
minpunten	nvt	2	
rugnr. leerling			
1			
2			
3			
Etc.			

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 3: Kruising Mr. Abbink Spainkstraat/Paardenlaan

De leerlingen komen vanaf de Mr. Abbink Spainkstraat en rijden rechtdoor de Jan van der Heijdenweg op. Daarbij wordt de Paardenlaan gekruist. Hierbij moeten ze:

- ☺ naar links en rechts kijken
- ☺ voorrang geven aan fietsers van rechts en links die op Paardenlaan rijden
- ☺ voetgangers op de Paardenlaan hebben officieel geen voorrang op het verkeer op de Mr. Abbink Spainkstraat en Jan van der Heijdenweg. Het is echter niet de bedoeling dat de voetgangers voor hun sokken gereden worden. Wanneer de leerling hier netjes mee om gaat, kunnen hier + 2 optelpunten (!) voor gegeven worden.

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	links/rechts kijken	voorrang verlenen aan fietsers op Paardenlaan	netjes omgaan met voetgangers	totaal af te trekken punten
(min)punten	2	5	+ 2	
rugnr. leerling				
1				
2				
3				
Etc.				

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 4: Brandweerkazerne en oversteek Beneluxweg

☺ De leerlingen rijden op de Jan van der Heijdenweg en passeren de uitritten van de brandweer en het politiebureau. Alleen wanneer hulpvoertuigen sirenes en lichten aan hebben, dienen ze voorrang te krijgen van de leerling. Voor een politie- of brandweerauto die gewoon de uitrit komt, hoeft niet gestopt te worden.

☺ Vervolgens wordt de Beneluxweg overgestoken. Hierbij dient goed naar de verschillende richtingen gekeken te worden. Aan fietsers op het fietspad en auto's op de Beneluxweg dient voorrang verleend te worden.

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	voorrang verlenen aan hulpvoer- tuigen	links/rechts/ rechtdoor kijken	voorrang verlenen aan verkeer Beneluxweg	totaal af te trekken punten
minpunten	5	2	5	
rugnr. leerling				
1				
2				
3				
Etc.				

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 5: Kruising Panoven - IJsselkade

Op de Panoven net voorbij de Padvindersboerderij rechtsaf richting IJsselkade. Er moet onderaan, voor het linksaf slaan richting IJsselkade, goed naar rechts gekeken worden (fietsers komend vanaf het Jaagpad). Deze fietsers hebben voorrang! Let ook goed op het mogelijk aanwezige bouwverkeer op de Panoven!

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	naar rechts kijken	Vorrang verlenen onderaan IJsselkade aan fietsers van rechts (komend van het Jaagpad)	totaal af te trekken punten
minpunten	2	5	
rugnr. leerling			
1			
2			
3			
Etc.			

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 6: IJsselpoort

- ☺ De leerling slaat rechtsaf van Panoven naar Poortdijk en moet daarbij zijn/haar hand uitsteken. Tevens moet goed opgelet worden of voorrang daadwerkelijk voorrang wordt verleend door fietsverkeer uit de binnenstad
- ☺ Fietzers van rechts hebben voorrang. De auto's uit de binnenstad hebben geen voorrang, zij moeten afslaan en daar heeft de leerling dan ook weinig hinder van.

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	naar links/rechts/ rechtdoor kijken	richting aangeven	Beoordelen voorrangs- situatie	totaal af te trekken punten
minpunten	2	2	1	
rugnr. leerling				
1				
2				
3				
Etc.				

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 7: Kruisingen Turfschouw/Turfschouw/Utrechtseweg

De leerlingen komen vanaf Hazenveld en Turfschouw en moeten de Turfschouw en de Utrechtseweg oversteken. Hierbij moeten ze:

- ☺ drie keer voorrang verlenen aan:
- bestuurders(=fietser, auto, motor) op de Turfschouw, zowel van links als rechts
 - bestuurders op de Utrechtseweg, zowel van links als van rechts
 - fietsers van rechts op het fietspad aan de overkant van de Utrechtseweg

Iedere keer dat er niet goed voorrang verleend wordt, kost 2 punten. In totaal dus 6 punten voor 3 keer.

- ☺ oversteken via de fietsinhammetjes op de parallelweg

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	links/rechts kijken	voorrang verlenen 3x	fietsen via fietsinham-metjes	totaal af te trekken punten
minpunten	2	2 + 2 + 2 (6)	2	
rugnr. leerling				
1				
2				
3				
Etc.				

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 8: Kruising Poortdijk/Duitslandstraat/Koningin Julianalaan

De leerling rijdt op het fietspad Poortdijk. Op de kruising met fietspaden in het verlengde van de Duitslandstraat en Kon. Julianalaan gaan de leerlingen rechtdoor. Dit is een gelijkwaardige kruising en ze moeten dan ook voorrang aan de (brom)fietsers van rechts verlenen. Vlak voor de kruising hangt het verkeersbord J08 gevaarlijke kruising. Er moet dus goed gekeken worden.

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	links/rechts kijken	voorrang verlenen (brom)fietsers van rechts	totaal af te trekken punten
minpunten	2	5	
rugnr. leerling			
1			
2			
3			
Etc.			

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 9: Tramovergang Poortdijk

- ☺ De leerling fietst op de Poortdijk en moet de tramovergang oversteken. Vlak voor de tramovergang komt het fietspad Randdijk van rechts. Aan (brom)fietzers van rechts moet voorrang verleend worden. Er moet ook naar rechts gekeken worden.
- ☺ Bij de tramovergang is het zeer belangrijk dat de leerling stopt als de bellen van de overweg gaan rinkelen. De leerling moet goed inschatten wanneer hij/zij moet stoppen. Als de leerling een paniekstop moet maken waardoor hij/zij zichzelf of anderen in gevaar brengt, kan beter doorgereden worden als dit nog (veilig) mogelijk is. Als de leerling bewust doorrijdt, terwijl stoppen heel goed mogelijk is, is dit een reden om de leerling te laten zakken.

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	naar rechts kijken	voorrang verlenen aan (brom)fietzers van rechts	veilig stoppen zodra de bellen gaan	totaal af te trekken punten
minpunten	2	2	2	
rugnr. leerling				
1				
2				
3				
Etc.				

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 10: Televisiebaan/De Baan

De leerling komt vanaf de Televisiebaan en moet linksaf slaan, De Baan op. Vlak voor en na de kruising zijn zebra's en moet voorrang gegeven worden aan voetgangers die willen oversteken.

Bij de kruising moet voorrang worden verleend aan bestuurders op De Baan.

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	voorrang verlenen aan voetgangers bij zebra's	achterom, links en rechts kijken	richting aangeven	voorrang verlenen aan bestuurders De Baan	totaal af te trekken punten
minpunten	4	2	2	5	
rugnr. leerling					
1					
2					
3					
Etc.					

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 11: Verkeerslichten Zomerdijk/Oranje Nassaulaan

De leerling komt vanaf de Oranje Nassaulaan en moet bij de verkeerslichten de Zomerdijk oversteken. Hierbij moet hij/zij:

- ☺ stoppen bij oranje en rood licht
- ☺ goed kijken wanneer ze bij groen bij de verkeerslichten weg rijdt
- ☺ letten op voorrangssituatie fietspaden (2 keer)

Wanneer de leerling door rood fietsen is dit een reden om hem/haar te laten zakken.

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	stoppen bij verkeerslicht	links/rechts kijken	voorrang verlenen fietspaden 2x	totaal af te trekken punten
minpunten	5	2	5	
rugnr. leerling				
1				
2				
3				
Etc.				

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 12: Kruising Touwlaan- Eiteren

De leerling rijdt op de Oranje Nassaulaan en Touwlaan en houdt rekening met overstekende kinderen. Het kruispunt met het Eiteren is een voorrangskruispunt. Het verkeer vanaf Eiteren moet dan ook voorrang verlenen. Ter hoogte van de 2 scholen ligt een zebra waar tijdens haal- en brengtijden verkeersbrigadiers het verkeer kunnen regelen.

Hierbij moet hij/zij:

- ☺ goed opletten op overstekende kinderen
- ☺ voorrang verlenen aan overstekende voetgangers op de zebra

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	Opletten overstekende kinderen in nabijheid scholen	Vorrang verlenen aan voetgangers op de zebra	totaal af te trekken punten
minpunten	2	2	
rugnr. leerling			
1			
2			
3			
Etc.			

Controleformulier

Datum: _____ Waarnemer: _____

Controlepost 13: Ronde bij fietsenwinkel

De leerling rijdt op de Touwlaan en neemt de ronde drie/veert (rechtsom). Vervolgens slaat de leerling rechtsaf richting Achtersloot en Overtoom. Hierbij moet:

- ☺ voorrang worden verleend aan voetgangers die willen oversteken bij de zebra's
- ☺ voorrang worden verleend aan verkeer (inclusief fietsers) dat op de ronde zit, richting aangeven bij het verlaten van de ronde

- u beoordeelt de handelingen **in de kolommen**
- als een leerling de handeling juist uitvoert, vult u niets in
- als een leerling een handeling niet juist uitvoert, vult u het aantal punten in wat boven aan de kolom staat als zijnde minpunten
- als u een leerling niet gezien heeft, vult u in de rechter kolom een 'n' in
- als alle leerlingen geweest zijn, vult u in de rechter kolom het totaal in

	links kijken	voorrang verlenen aan voetgangers op/nabij zebra's	voorrang verlenen verkeer op ronde (incl. fietsers)	Richting aangeven bij verlaten ronde	totaal af te trekken punten
minpunten	2	4	5	2	
rugnr. leerling					
1					
2					
3					
Etc.					

Normering Examen

Er kunnen alleen minpunten worden behaald, met uitzondering van post 3, waar +2 punten behaald kunnen worden voor het “netjes omgaan met voetgangers”.

De volgende scores kunnen er behaald worden in de standaard-normering:

Post 1:	- 19	
Post 2:	- 4	
Post 3:	- 7	en +2
Post 4:	- 12	
Post 5:	- 7	
Post 6:	- 7	
Post 7:	- 10	
Post 8:	- 7	
Post 9:	- 6	
Post 10:	- 13	
Post 11:	- 12	
Post 12:	- 4	
Post 13:	- 13	

Voorgesteld wordt een foutmarge van 20 %

Een rekenvoorbeeld: als het totaal te behalen minpunten 100 bedraagt (dit aantal is afhankelijk van de gekozen controleposten en eventuele aanpassing van de standaard puntentelling), dan mogen er maximaal 20 foutpunten worden behaald om een leerling te mogen laten slagen. In 2000 is door de gemeente een foutpercentage van 33 % gehanteerd, maar toen is door twee scholen de opmerking gemaakt dat de normering zwaarder mocht. Uiteraard kunt u als school voor een ander percentage kiezen.

Colofon

Uitgave

Gemeente IJsselstein
Postbus 26
3400 AA IJsselstein
Tel. 14030
info@ijsselstein.nl

Tekst en eindredactie (2004)

Saskia Out, gemeente IJsselstein

Aanpassingen 2005/2007/2008

Martin Wink, gemeente IJsselstein (4e oplage, 2008)

Aanpassingen 2010

Shanti Haazer, gemeente IJsselstein (5de oplage, 2011)

Aanpassingen 2013, 2016, 2017, 2021, 2022, 2023

René Wijdeveld, gemeente IJsselstein (11de oplage, 2023)

Aanpassingen 2025

Maxim Stephan, gemeente IJsselstein (12de oplage, 2025)

Met dank aan

Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Utrecht

IJsselstein, okt 2025